

Olympialaiset Kisat Tukholmassa

29 kesäk.—22 heinäk. 1912.

Erikoisohjelmia ja muita Olympialaisia kisoja koskevia
painotuotteita on saatavissa Ruotsin konsulaatista
Suomessa, os. Helsinki.

BLENDAPULVERI

On saanut kulta- ja hopeapalkinnon,
patentinalainen koti- ja ulkomaalla.
Blendapulveri on täydellisesti puhdistavaa,
baktereita tappavaa, välttämätön jokaisessa kodissa, meijerissä, karjatalossa j. n. e.
Saadaan kaikilta hyvin varustetuilta kauppiailta.
Tukuttain Blendatehtaasta Helsingissä.

TOIMITTAA

Pohjavesitarkastuksia, Vesi- ja viemärijohtoja Septic Tanks, Vesivoimalaitoksia, Silta- ja tunnelirakennuksia, Satamarakennuksia, Rauta- ja vahvistettuja betoonirakenteita sekä kaikenlaisia Rakennusluonnoksia ja Mittaustöitä

Ehdotuksia, Tarkastuksia, Työnjohtoa, Urakatöitä

YLEINEN INSINÖÖRITOIMISTO
TIE- ja VESIRAKENNUKSIA VARTEN
Fabianink. 13 Helsinki Puhelin 77 26

AKTIEBOLAGET

M-A-G-N-E-T

OSAKEYHTIÖ

ITÄINEN HEIKINKATU 13, HELSINKI

Edustaa eteviiä liikkeitä Sähkö- ja Kone-alalla

■ ■ ■ ■ Pyytäkää hinta-arvioita ■ ■ ■ ■

Olympialaiset Kisat.

Olympialaiset kisat, tunnetuimmat ja arvokkaimmat vanhojen kreikkalaisten kansallisjuhlista, järjestettiin joka neljäs vuosi Olympiassa Ells-maakunnassa. Silloin kisailtiin kaikenlaisissa urheilulajeissa ja voittajaa juhlittiin suurilla juhlallisuuksilla. Viimeiset antiikkiset kisat pidettiin v. 393 jalk. Kr.

23 p:nä kesäkuuta 1894 päätti eräs Palais de Sorbonneen Parisissa kokoontunut kansainvälinen kongressi, parooni Pierre de Coubertinin aloitteesta, henkiinherättää muinaiset Olympialaiset kisat ja määräsi, että ne ovat vietettävät joka viides vuosi vuorotellen maailman suurimmissa kaupungeissa. Tähän asti on pidetty neljästi näitä uusia Olympialaisia kilpailuja: Ateenassa 1896, Parisissa 1900, St. Luisissa 1904 ja Lontoossa 1908. Tällä kertaa on Tukholma kilpailupaikkana ja pidetään kisat H. M. Ruotsin kuninkaan Gustaf V suojeluksen alaisina. Järjestystoimikunnan kunniapuheenjohtajana on Ruotsin kruununprinssi.

Ruotsi ei lausu vain urheilun harjoittajat tervetulleiksi juhlaan, vaan myös ne urheilua harrastavat matkailijajoukot, jotka suuntaavat matkansa Ruotsin pääkaupunkiin, ollakseen läsnä urheilun juhlapäivillä sekä käyttääkseen tilaisuutta oppia tuntemaan Ruotsin maata ja kansaa.

Stadion.

Vuoden 1912 Olympialaiset kisat Tukholmassa pidetään pysyväisessä stadionissa, joka vuosina 1910 ja 1911 yleisillä varoilla rakennettiin arkkitehti Torben Grutin piirustusten mukaan. Stadion on tullut maksamaan 1,400,000 Smk.

Kenttä on tyypillinen hevoskenkämagneetin muotoon rakennettu amfiteatteri ja ylt'ympäri varustettu katolla. Pohjoispäätyä kaunistaa holvikäytävä, joka täydentää paikan kehystä ja yhdistää sivurakennukset. Amfiteatterin alla on käytävien varsilla kuninkaallinen lämpiö, kaikki pukeutumis- ja kylpyhuoneet urheilijoita varten, voileipäkyökki, kävelykäytäviä j. n. e. Amfiteatterin istuinpaikoille päästään vain ulomman käytävän kautta, josta 12 porrasta johtaa kukin oman stadion-osastonsa keskusta. Sisäradoille tullaan neljän porttiholvin kautta, joista yksi on stadionin eteläpäässä kahden kahdeksankulmaisen tornin välissä, toinen pohjoispäädyn holvikäytävän keskikohdalla ja molemmat toiset läntisen ja eteläisen vahtitornin kohdalla.

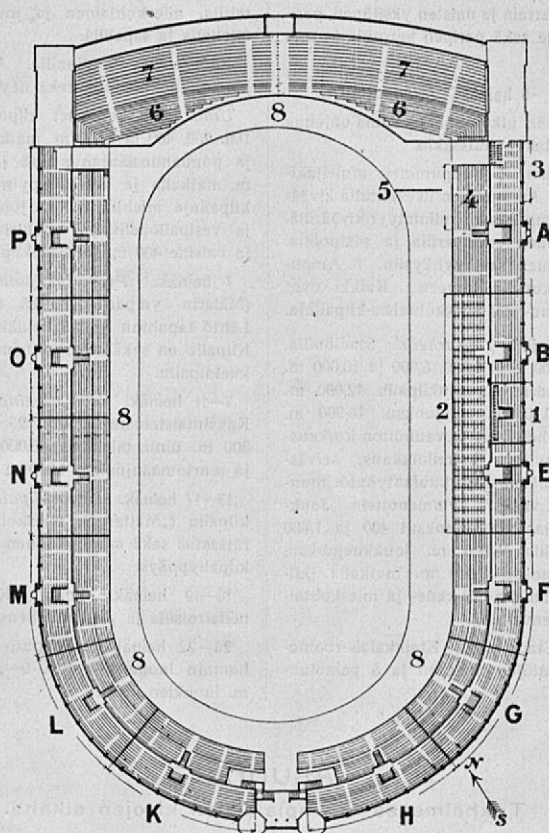
Juoksuradan sisäsyryjä on 383 mtr. pituinen. Talvisin voi kentän muuttaa luistinradaksi.

Rakennus on sommiteltu vanhasta keskiaikaisesta ruotsalaisesta arkkitehtuurista kehitettyyn nykyaikaiseen itsenäiseen tyyliin. Stadionin eteläpäädyn ulomman osan muodostaa avonainen holvikäytävä, joka antaa puistoon päin. Tämän holvikäytävän kannatuspylväitä koristaa graniittimöhkäleet kuvanveistoksia varten, joita tulee olemaan 30 kappaletta. Itäisessä suuressa tornissa on suuri takorautainen kellotaulu ja kaksi graniittikuvaa, jotka esittävät Pohjolan jumaltaruston ensimmäistä ihmisparia Askia ja Embla.

Pohjoisen holvikäytävän keskikohdalla nostetaan voittajana suoriutuneen maan liput liehuamaan. Kilpailut ja voitot kuulutetaan vahtitornista torventoitotuksilla ja huutotorvilla. Eteläisen porttiholvin yläpuolella on musiikkilehteri. Amfiteatterin kattoa kannattavat pylväät ovat honkapuusta, lakeeratut Van-Dyck-ruskealla ja värikkäästi koristetut. Amfiteatterin istuimet ovat myös hongasta ja maalatut helmenharmaiksi. Pylväissä riippuu seppeleitä ja köynnöksiä. Katosta pistäytyvät esille eri maiden lipputangot.

Stadionista tulee Pohjolan urheilun keskus. Mutta se muodostuu myös kaikenlaisten ulkoilmaleikkien tyyssijaksi. Akustiikka on mainio. Tämä tekee mahdolliseksi, että stadionilla voidaan pitää laulujuhlia, kansankokouksia ja ulkoilmanäytelmiä.

Stadionin alue.

1. Kuninkaallinen aitto. 2. Aitiot. 3. Sanomalehtimiespaikat. 4. Komiteain paikat.
5. Loppumaali. 6. Osaanottajien ja toimihenkilöiden paikat. 7. Seisomapaikat.
8. Juoksurata. A—P. Eri osastot ja sisäänkäytävät

Palkinnot.

Olympialaisissa kisoissa jaetaan palkintoina mitaleja ja diplomeja. Jokaista palkintomitalia seuraa diplomi. Joukkuekilpailuissa jaetaan sitä-paitsi diplomi voittaneelle joukkueelle.

Kiertopalkintoja, erittäin kalliita ja aistikkaita, on perustettu noin 20 kappaletta eri urheilun aloille. Lahjoittajista mainittakoon: Ruotsin kuningas, Venäjän, Saksan ja Itävallan keisarit, Italian kuningas, Kreikan kruununprinssi, Budapestin ja Prahan kaupungit, kreivitär de Casa Miranda.

Ote ohjelmasta.

5—12 toukok. *Lawn-tenniskilpailut* sisäradoilla. Herrain ja naisten yksilöpelit, paripeli herroille sekä paripeli herroille ja naisille.

29 kesäk.—5 heinäk. *Jalkapallopeti.*

Lawn-tennis ulkoradoilla. Sama ohjelma kuin sisäratakilpailuissakin.

Ampuminen. 1. Ampuminen armeijakiväärillä. 2. Ampuminen itsevalitulla kiväärillä. 3. Ampuminen miniatyyrikiväärillä. 4. Ampuminen revolverilla ja pistoolilla. 5. Ampuminen savikyyhkysiin. 6. Ampuminen liikkuvaa hirveen. Kaikki ovat sekä joukkue- että mieskohtaisia kilpailuja.

6—15 heinäk. *Yleisurheilu.* Stadionilla. 100, 200, 400, 800, 1,500, 5,000 ja 10,000 m. juoksut, maratonjuoksukilpailu 42,000 m. matkalla, 110 m. aita-juoksu, 10,000 m. käynti, vauhdillinen ja vauhditon korkeus- ja pituushyppy, kolmiloikkaus, selväshyppy, keuhkäänheitto, kuulantöntö, moukarinheitto, viisi- ja kymmenottelu. Joukkuekilpailuja: viestinjuoksut 400 ja 1,600 m. matkoilla, 3,000 m. joukkuejuoksu, murtomaajuoksu 8,000 m. matkalla (kilpailu on samalla joukkue- ja mieskohtainen), köydenvetö.

Paini. Stadionilla. Kreikkalais-roomalaisten sääntöjen mukaan ja 5 painoluokassa.

Miekkailu. Mieskohtainen kilpailu floretilla, mieskohtainen ja joukkuekilpailu miekalla ja sapelilla.

Voimistelu. Stadionilla. Mieskohtaisia ja joukkuekilpailuja sekä näytöksiä.

Uinti. Mieskohtaiset kilpailut miehille 100, 200, 400 ja 1,500 m. matkoilla, kerros- ja ponnahduslautahypyissä ja naisille 100 m. matkalla ja kerroshypyissä. Joukkuekilpailuja miehille 800 m. joukkueuinnissa ja vesipallopelissä 7-miehisissä ryhmissä ja naisille 400 m. joukkuekilpailu.

7 heinäk. *Pyöräilykilpailu* maantiellä (Mälärin ympäri) 315,385 m. matkalla. Lähtö tapahtuu 7 p:nä heinäk. klo 2 a. p. Kilpailu on sekä mieskohtainen että joukkuekilpailu.

7—11 heinäk. *Nykyaikainen viisiottelu.* Kaksintaistelua ampuminen 25 m. matkalla, 300 m. uinti, miekkailu, 5,000 m. ratsastus ja murtomaajuoksu 4,000 m. matkalla.

13—17 heinäk. *Hevoskilpailuja.* Kenttäkilpailu („Military“), mieskohtainen kilparatsastus sekä mieskohtainen että joukkuekilpahyppäys.

18—19 heinäk. *Soutu.* Kahdeksikolla, nellairoisilla ja yhdenmiehenveneillä.

20—22 heinäk. Kilpapurjehdus Nynäs-hamin luona 6—, 8—, 9—, 10— ja 12— m. luokkien kesken.

Asunnot

Tukholmassa Olympialaisten kisojen aikana.

Koska huoneiden kysyntä on suuri ja koska huoneet hotelleissa jo suurimmaksi osaksi ovat tilatut, tulee matkustajien hyvissä ajoin varata itsellensä asunnot. Tilauksia ottavat vastaan ja suoritavat Olympialaisten kisojen viralliset majoitusasiamiehet:

Tjäderin Toimisto, Brunkebergsgatan 12, Tukholma.

Tukholman Vuokratoimisto, Kungsträdgården 12, jolla on 7 p:stä kesäkuuta haara-
liike Vasagatan 20, Tukholma.

Kaikki ne huoneet, jotka vuokrataan näiden virallisten asiamiesten välityksellä, ensin tarkastetaan ja hyväksytään. Hinta on päivältä Smk. 4—14, riippuen huoneen asemasta, suuruudesta y. m. seikoista.

Huoneiden tilauksia ottaa vastaan myöskin **Suomen Turisti- ja Matkailijatoimisto,** P. Esplanadik. 21, Helsinki.

Tilattaessa tulee tarkasti ilmoittaa 1) huoneiden ja vuoteiden luku, 2) likimääräinen hinta, minkä tilaaja tahtoo suorittaa, 3) aika, jonka aikoo asuntoa käyttää sekä sitäpaitsi 4) liittää tilauksensa ohkeen etumaksuksi Smk 10: —.

Yleinen ruotsalainen laulujuhla.

„Svenska Sångförbundet“, johon kuuluu Ruotsin kaikki huomattavimmat lauluseurat ja jonka tarkoituksena on kehittää neliäänistä mieslaulua, järjestää olympialaisten kisojen yhteyteen 12—14 p:nä heinäkuuta yleisen ruotsalaisen laulujuhlan. Siihen tulee osaaottamaan 4,000 laulajaa. Juhlaa varten on rakennettu Valhallakadun varrelle lauluhalli, johon tulee mahtumaan, paitsi laulajia, 8,000 kuuntelijaa.

Pääsylippujen hinnat.

Olympialaisten kisain kilpailujen pääsyliput:

1. *Sarjaliput* stadionille 6—15 päiviksi heinäkuuta. Näitten pääsylippujen hinnat ovat: Osasto (kst. siv. 3) A. ja F. 100 Kr.; B. ja E. (aitiopaikat) 200 Kr.; O. ja O. 75 Kr. ja M. 50 Kr. (Smk. 140, 280, 105 ja 70). Nämä liput oikeuttavat tilattuun paikkaan kaikkina kymmenenä päivänä k:lo 9—5 päivällä sekä kisojen juhlallisiin avajaisiin ja lopettajaisiin. Sitävastoin ei lippu oikeuta kilpailuihin stadionilla ennen 6 p. heinäk. (esim. jalkapallokilpailuihin) ja jälkeen 15 p. heinäk. (esim. hevoskilpailuun), eikä liioin ylimääraisiin näytöksiin stadionilla jälkeen k:lo 6:n eikä liioin ei-stadionkilpailuihin (kuten esim. jalkapallopeli, miekkailu ja lawn-tennis).

2. *Pääsyliput hevoskilpailuihin* 16 ja 17 p:nä heinäkuuta. Hinnat kumpaakin päivää varten 28, 14 ja 7.

Ylläolevien pääsylippujen 1. ja 2. tilaukset voidaan tehdä suoraan „Olympiska spelen biljett försäljning“-toimistosta, jonka osote on Tukholma, Norrmalmstorg 4. Tilauksia tehtäessä on käytettävä erityisiä kaavakkeita, joita mainittu toimisto pyydettäessä lähettää ilmaiseksi.

3. *Kertalippuja*, joita myydään päivittäisin kisojen kestäessä, tulee erikseen lunastaa aamupäiväkilpailuja k:lo 10—1 ja iltapäiväkilpailuja k:lo 2,30—6 varten.

Joukko sarjalippuja, stadionille heinäkuun 6—15 p. väliseksi ajaksi kuin myös kertalippuja 6—17 p. heinäk. on Suomen Höyrylaiva Osakeyhtiö varannut jn voidaan näiden tilauksia maksun ja postikulun 65 pennin seurattessa mahdollisimman joutuin tehdä edellä mainitulta yhtiöltä tai Suomen Turisti- ja Matkailijatoimistolta, jotka molemmat sijaitsevat Helsingissä.

Ruotsin urheilun järjestely.

Ruotsin urheiluliike on hyvin kiinteästi järjestetty, siten että on onnistuttu yhdistämään eri urheiluhaarojen erikoisjärjestöt, yhdeksi suureksi liitoksi, *Ruotsin voimistelu- ja urheiluseurojen Valtaliitoksi*, joka perustettiin 1903. Täten on voitu so-

velluttaa yhteisiä määräyksiä, vaatia hyvää yhteistyötä sekä yhtenäisen ylijohdon kautta tukea, edistää ja kehittää Ruotsin urheilua.

Valtaliittokokous valitsee 30-henkisen ylihallituksen, joka on maan ylin ratkaisija urheilukysymyksissä. Sitäpaitsi asettaa Hallintoneuvostokokous sääntöjen laatimiskomitean.

Ylihallitus valitsee komitean, jonka tehtävänä on hoitaa juoksevat asiat sekä Hallintoneuvoston taloudelliset puolet.

Valtaliiton ja ylihallinnon puheenjohtajana on aina liiton perustamisesta ollut H. K. K. Kruununprinssi.

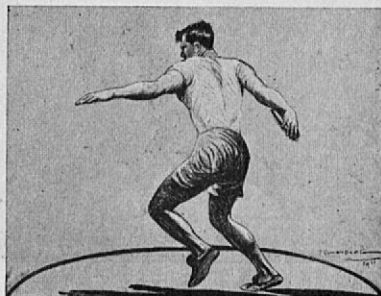
Voimistelua, miekkailua, yleisurheilua, luistelua, jääpurjehdusta, hiihtoa, uintia, soutua, kanoottuurheilua, pyöräilyä, jalakpalloa, lawn-tennistä, golfia ja atletikkaa varten on siten erityiset liitot, jotka itsenäisesti huolehtivat ja ulkomaita vastaan edustavat urheilulajejaan, mutta jotka työskentelevät Valtaliiton ylihallinnon valvonnan alla.

Piirikunnat, luvultaan 21, ovat jaetut pääasiallisesti silmällä pitäen Ruotsin maakuntajakoa ja työskentelevät yhteisten, Valtaliittokokouksen vahvistamien sääntöjen mukaan.

Mitä tulee Valtaliiton taloudelliseen asemaan täytyy lisätä, että Ruotsin valtio tukee sitä, myöntäen arpajisrahaston, joka vuosittain antaa noin 20,000 kr. suuruisen siirtokannatuksen. Sitäpaitsi on Valtaliitolla tuloja seurojen vuosimaksuista.

Kohottaakseen urheilun harjoitusta yleensä ja erittäinkin saadakseen täysikasvuiset jatkamaan niitä on Valtaliitto perustanut *urheilumerkin*. Tämän merkin saa

jokainen urheilija, joka on Ruotsin kansalainen ja kuuluu johonkin Valtaliiton yhteyteen kuuluvaan seuraan ja joka on osoittanut ansaitsevansa sen allaolevien sääntöjen mukaan:

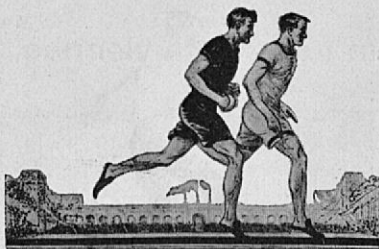
Urheilumerkkejä on kolmenlaisia, pronssisia, hopeaisia ja kultaisia.

Pronssisen urheilumerkin saa urheilija joka samana kalenterivuotena suorittaa yhden kokeen kustakin ryhmästä. Se, joka neljänä vuonna (välittämättä järjestyksestä) suorittaa yhden kokeen kustakin ryhmästä, siis viisi koetta kunkin vuonna, saa hopeaisen urheilumerkin, ja se, joka kahdeksana vuonna (välittämättä järjestyksestä) suorittaa yhden kokeen jokaisesta ryhmästä, saa kultaisen urheilumerkin; kuitenkin voi urheilija, täytettyään 32 vuotta ja joka joko²sinä vuonna tai senjälkeen suorittaa

yhden kokeen kustakin ryhmästä, saada kultaisen urheilumerkin välittämättä siitä onko hän ennen saanut alemman asteen merkin tai ei.

Ensimmäinen suurempi urheilullista toimintaa edistävä yhteenliittyminen Ruotsissa oli *Keskusliitto urheilua varten*. Erilaisten urheilun puutteitten poistamiseksi kuin myös urheilutaidon levittämiseksi ja yleisön myötätunnon herättämiseksi urheiluun, perustet-

tiin 1897 yllämainittu Keskusliitto. Urheilun kansallinen merkitys siivistysvälineenä tuli sekin Keskusliiton toiminnan kautta yhä enemmän tunnetuksi ja urheilun soveltaminen alkoi voittaa alaa ja varmaa pohjaa Ruotsin kansan yhteiskuntaelämässä.

Toiminta näiden kahden suuren urheilujärjestön Keskusliiton ja Valtaliiton kesken on sopimuksen kautta järjestetty siten, että Keskusliitto on korkein taloudellista puolta johtava ja kannattava laitos, jota vastoin Valtaliitolla on korkein valta kysymyksissä, jotka koskevat urheilun järjestelyä ja johtoa. Kaikissa suuremmissa urheilutapauksissa kuten Olympialaisissa kisoissa j. m. s. edustaa Ruotsia kuitenkin molemmat järjestöt yhteisesti.

Mainittakoon vielä, että nämä molemmat liitot ovat järjestäneet talvisin suuret n. s. Pohjoismaiset kisat. Ne pidettiin ensikerran v. 1900 ja uusiutuivat 1905 ja 1909, joten seuraavat pidetään 1913.

Tukholmasta ja Ruotsin luonnosta yleensä.

Pohjolan kesälle on ominaista valoisat yöt. Etelä-Ruotsissa kestää yö kesäkuussa 4—5 tuntia, Tukholmassa 2½ à 3 tuntia ja mitä pohjoisempaan kuljemme sitä valoisammiksi tulevat yöt ja napapiirin seuduilla — 32 t. rautatiematkan päästä Tukholmasta — on aurinko kesäk. 5—heinäk. 12 päivän välisellä ajalla koko vuorokauden näköpiirissä.

Palanen skotlantilaista merialuetta, palanen neapelilaista rantaa, muutamia hyerilaisia saaria, muutamia kallionnyppylöitä Uralin graniittijonosta, palanen Canadian havumetsää ja muutamia kaupunginosia Pariisista, kaikki viskatut erään Itämeren poukaman rannalle — niin kuvaa kuulu kirjailija Max Nordan Tukholman asemaa. Hänen kuvauksensa on, kunhan ei yksityiskohdin seuraa hänen vertailujaan, sattuva siihen nähden, että se kuvastaa luonnon rikasta vaihtelua ja alkuperäisyyttä Tukholman ympärillä.

Tätä luonnon alkuperäisyyttä ei ole voitu hävittää edes kaupungin lähimmässä ympäristössä, niin eipä itse kaupungissakaan, huolimatta nyky-aikaisen yhteiskunnan turmiollisista vaikutuksista. Mutta samalla kun Tukholma, 350,000 asukkaineen on täysin nykyaikainen kaupunki, on se vanha. Paikka sai kaupunginoikeudet v. 1255, mutta se oli asuttu kauan sitä ennen. Kaupungin vanhin osa on se saari, missä nykyään sijaitsee linna ja joka tarjoaa paljon historiallisesti mielenkiintoista nähtävää.

Tukholmalainen rakastaa luontoa ja asuu kesällä mielellään Saltsjönin ja Mälarin saarilla ja rannoilla. Pienet höyryalukset välittävät liikettä eri tahoille. Kansan-elämä on kesäkautena vilkkaimmillaan Djurgårdenissa, jossa, paitsi Skansenia, on joukko huvitushuoneita. Erityisiä merkkipäiviä ovat kesäk. 6 p. (Kustaanpäivä, juhla Skansenilla) ja heinäk. 26 p. (Bellmanninpäivä, laulua runoilijan patsaalla). Vielä voi mainita Hagapuiston, Kungsträdgårdenin ja Berzelliin puiston.

Tukholma on suuruutensa nähden varustettu runsaasti mallikelpoisilla ravintoloilla ja kahviloilla. Sitäpaitsi on yltäpäri kaupunkia levinneitä huokeita automaatteja. Näitä automaatteja voi suosittaa jokaiselle, ken tahtoo tulla halvalla toimeen ja aterioida millä aikaa itse haluaa.

Tukholma, Norrström ja Ritarihuone (vas.)

Tukholma, Katarinahissi Skeppsbronilta katsottuna.

Huvitukset.

Olympialaisia kilpailuja varten on asetettu erityinen komitea, joka kilpailujen aikana järjestää erilaisia huvitilaisuuksia, kuten teatterinäytäntöjä, konsertteja, kansantanssiesityksiä ja muita ulkoilmanäytöksiä. Komitea tulee julkaisemaan pienen oppaan näitä huvituksia varten.

Nähtävyyksiä.

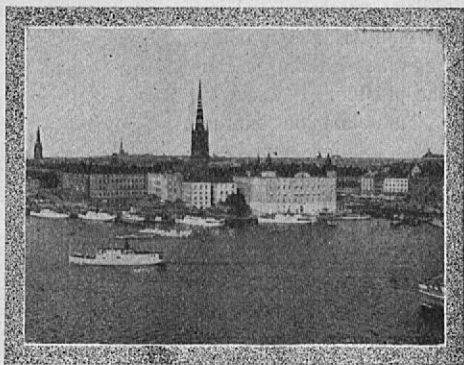
Kuninkaallinen linna sijaitsee erällä saarella kaupungin keskustassa, Mälarin ja Saltsjön välillä.

Valtiopäivärakennus. Ritarisaarenkirkko (Riddarholmskyrkan), ruotsalainen panteoni monine Ruotsin kuninkaitten ja kuningattarien, prinssien ja prinsessain sekä kuulujen sotilaiden ja valtiomiesten hautakuorineen ja sarkofaagineen.

Kansallismuseo, laaja historiallinen museo, joka sisältää lukuisasti vanhoja skandinaviaalaisia muinais esineitä ja eri osaston taideveistoksia kuin myös sekä kotimaista että ulkomaalaisia maalauksia varten.

Valtion Historiallislunontieteellinen museo sisältää m. m. botanisen, zologisen, zoopaleontologisen, mineralogisen ja etnografisen osaston.

Kuninkaallinen kirjasto sisältää 300,000 nidosta, 10,000 käsikirjoitusta ja noin 1,400 säiliötä pikkupainotöitä varten. Kirjastossa kävijällä on tilaisuus nähdä „Codex aureus“ (eräs pergamentille kirjoitettu latinalainen evankeliumi 6:lta sataluvulta) sekä kuulu „Gigas librorum“ eli „Paholaisraamattu“.

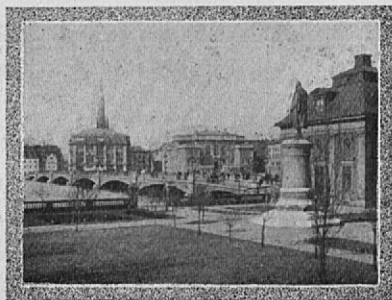
Tukholma, Riddarholmen.

Pohjoismaiden museo sisältää ehkä rikkaimmat ja moninaisimmat kulttuurihistorialliset kokoelmat kuin mikään muu maa. Vielä on museossa nähtävänä erilaisia sota-aseita ja varusteita.

Skansen, maailmankuulu ulkoilmamuseo ja puisto, josta on laaja näköala yli Tukholman.

Tukholman nähtävyyksistä on vielä mainittava kansakoulut, suuret kylpylaitokset uimahalleineen, puhelinlaitos (Tukholmassa on puhelin joka viidettä henkilöä kohti ja maksu puhelimesta on vain 20 Kr. vuodessa).

Nordisk Resebureau (Oopperarakennus) tulee järjestämään päivittäin kiertomatkoja.

Tukholma, Vaasansilta.

Huvmatkoja

Tukholman ympäristöt tarjoavat lukuisasti tilaisuuksia huvimatkojen tekemiseen.

Hagapuistoon ja *Ulriksdalin* kuninkaalliseen linnaan päästään helposti raitiotiellä ja höyrylaivalla. *Djursholmin* luonnonihanaan huvilakaupunkiin päästään puolessa tunnissa käyttämällä raitiotietä.

Pidettyjä huvimatkoja ovat:

Saltsjöbadeniin, kuulu kylpy- ja parannuspaikka, hotelli ja ravintola erään Itämeren lahden varrella, $\frac{1}{2}$ tunnin junamatkan päästä Tukholmasta.

Sinne päästään myös höyrylaivalla „Gustafsberg” $1\frac{1}{2}$ tunnissa ja käy matka kauneudestaan kuulun Skurusundin kautta.

Vaxholmaan, kaupunki, jossa m. m. on vanha linnoitus. Matka sinne kestää tunnin Tukholmasta.

Sandhamn'iin, joka sijaitsee ulkosaaristossa 3 tunnin matkan päässä Tukholmasta. Täällä on yksi Ruotsin ku-

Tukholma, Kuninkaallinen Dramaattinen teatteri.

Tukholma, Strandvägen.

ninkaallisen purjehdus-
seuran klubihuoneustoista.

Dalarönin kylpy-
paikka, 1 1/2 tunnin laiva-
matkan päässä kaupun-
gista ja lähellä Saltsjöba-
denia.

*Nynäs*in kylpy- ja
parannuspaikka Itämeren
rannalla noin tunnin rau-
tatiematkan päässä Tuk-
holmasta. Ylimeno paikka
Visbyyn. Nynäsissä pi-
detään Olympialaisten ki-
sain purjehduskilpailut.

Mälari.

Tukholman länsipuolella leviää etemme suuri Mälari-järvi, jossa on 1,100 saarta ja jonka rannat olivat jo esihistoriallisilla ajoilla asutut. Mälarin luonto muistuttaa Itämeren saaristoa, mutta se on hennompi ja hymyilevämpi.

Mälarilla ovat suorituimmat huvimatkat *Drottningholmen*'iin, jossa on m. m. kuninkaallinen linna, historiallisia maalaauksia. Matka Tukholmasta kestää 45 minuuttia. *Gripsholm*'iin kestää matka rautateitse 1 1/2 t. ja laivalla 3 tuntia. Tällä saarella on Ruotsin historiallisesti mieltäkiinnittävin linna, jonka huoneustoissa saattaa nähdä eri aikakausien malliin valmistettuja huonekaluja ja koristeita. Erittäin mieltäkiinnittävä on myös muotokuvakokoelma, joka käsittää noin 1,900 kuvaa. *Skokloster*iin on noin 5 tunnin laivamatka Tukholmasta. Täällä on kreivinlinna, jossa on nähtävänä vanhoja huonekaluja, komeita gobeliineja j. m. s. sekä erilaisia kokoelmia, joista yksistään asekkokoelma arvioidaan noin 4 miljoonan kruunun arvoiseksi.

Tukholma, Pohjoismaiden museo.

Matkoja Ruotsissa.

Tukholma ja viidennet Olympialaiset kisat siellä ovat kaikkien urheilijain ja turistien matkan päämääränä ensi kesänä. Mutta kaupungin ohessa on tutustuttava itse maahankin. Huvimatkojen tekoa Ruotsissa ei pidä jättää Olympialaisten kisojen jälkeen, vain voi niitä tehdä jo ennenkin. Keskikesän aikaan on nimittäin maa ihanimmassa juhla-asussaan. Tässä emme voi

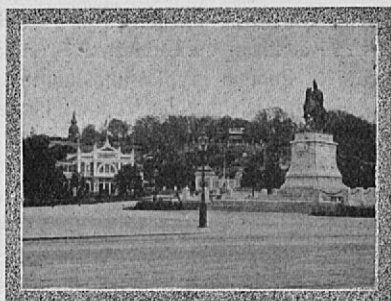
ryhtyä yksityiskohtaiseen kuvailemiseen, kuitenkin tahdomme niitä, jotka eivät maata tunne, edes vähäsen perehdyttää sen vaihtelevaan luontoon.

Ruotsin eteläisin osa on Skåne, tiheään asuttu viljavine vainioineen, vanhoine linnoineen, aateliskartanoineen ja muistomerkkeineen, oivallisine talonpoikaistaloineen, kaupunkineen ja suurine tehtaineen. Tasankojen reunoilla kohoaa harjuja ihmeen ihanine näköalapaikkoinen. Ja sitte Juutinrauma rantoineen, jolle saadaan vertoja hakea. Tämän kapean salmen kautta, joka on Tanskan ja Ruotsin välillä, ja jonka molemmilla rannoilla on kukoistavia kaupunkeja ja kauniita huviloita vihertävien metsikköjen siimeksessä, kulkee vuosittain yli 50,000 laivaa maailman kaikilta kulmilta. Ja missä Juutinrauma levenee Kattegat'iksi, siinä pistäytyy mereen kallioinen „Kullen“ niemi. Tämän jyrkkiä rantakallioita, jotka ovat täynnä rotkoja ja kuiluja, kastelee myrskyävä meri, kun taas maihin päin olevia rantajyrkänkeitä peittää pyökkimetsät ja rehevä kasvillisuus.

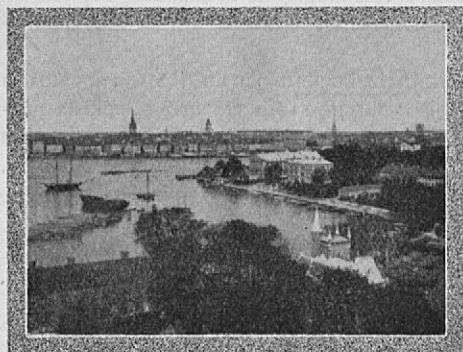
Skånesta pohjoiseen muuttuu luonto. Täällä matkailija näkee laajoja

metsäalueita lukemattomine järvineen ja vesistöineen. Täällä karut seudut vaihtelevat viljavien alankojen kanssa. Järvistä ovat huomattavimmat Vänneri ja Vätter, molemmat Laatokan ja Äänisjärven jälkeen Europan isoimmat sisäjärvet.

Aivan halki maan kulkee kuuluisa Götan kanava — Göteborgista Tukholmaan — mikä ei ole kanava tavallisen käsityksen mukaan, vaan yhdistys useam-

Tukholma, sisäänkäytävä Eläintarhaan ja Skanseniin.

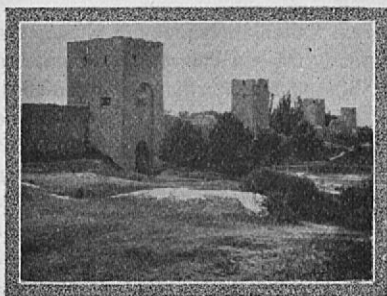

Tukholma, näköala Skansenilta.

masta vesistöstä, Vänneristä ja Vätteristä aina pieniin sisäjärviin ja jokiin asti. Kaikkiaan on kanavassa 74 sulkua ja kulku käy läpi seutujen, jotka esittävät Ruotsin tyypillisintä luontoa.

Mälari, Hjelmari ja Venneri järvien pohjospuolella alkaa luonto käydä suuremμοiseksi mahtavine metsäisine kukkuloineen, järvineen ja jokineen. Vuoristossa on maa metalleista rikasta, varsinkin rautamalmista ja siksi onkin siellä paljon kaivoksia. Ruotsalainen rautamalmi on erinomaista laatuunsa nähden ja sentähden se onkin ulkomailla kovin kysyttyä.

Matkailijapaikkoja. Matkailijat suuntaavat kulkunsa etupäässä Taalainmaahan, joka on kuuluisa luontonsa ihanuuden kuin asukkaidensa tosi ruotsalaisuuden tähden. Taalalaisilla on hyvin korkea talonpoikaissivistys ja ovat he säilyttäneet entisaikojen tavat ja puvut.

Visby, Gottlandissa.

Pohjoisosan Ruotsin voi matkailijan näkökannalta katsoen jakaa kolmeen alueeseen, nimittäin Jämtlantiin, Indaljoen ja Ångermanjoen alueeseen sekä Lappiin.

Jämtlanti. Tämä maakunta on Ruotsin kauniimpia ja siellä matkailijoita eniten käykin. Siellä on paljon vesiputouksia. Siellä on komeimmat metsät ja terveellisin ilma, joten sinne on perustettu useita ilmaparantoloita.

Jännittävä ja huvittava on kulku höyryveneellä pitkin Ångerman- ja Indaljokea. Näitä jokia kulkiessa pääsee näkemään Ruotsin tavattoman suurta puutavarateollisuutta ja niitä tukkimääriä, mitkä näitä pitkin uitetaan laivauspaikkoihin.

Ruotsin Lappi on maailman rikkaimpia kaivosalueita. Lapissa on Ruotsilla vuoristojärvensä, ikuiset lumensa, korkeimmat vuorensa, suurimmat vesiputouksensa.

Yläolevassa on vain yleispiirtein koetettu kuvata Ruotsin luontoa ja nähtävyyksiä. Lähempiä tietoja voidaan saada ulkomailla kaikista matkailijatoimistoista. Ruotsista taasen seuraavista toimistoista: Svenska Turistföreningen, Tukholma tai Nordisk Resebureau, Tukholma, Göteborg, ja Malmö.

PALO- ja HENKIVAKUUTUS-OSAKEYHTIÖ

SVEA

Osakepääoma Kr 3,000,000

Kantarahaston sitomuk-
sia „ 7,000,000

Henkivakuutusrahastoja
Jouluk. 31 p:nä 1911 yli „ 34,000,000

Voimassa olevia henki-
vakuutusmääriä 1911 yli „ 116,000,000

Maksettuja henkivakuu-
tusmääriä 1911 yli . . „ 31,000,000

ottaa palovakuutus, opinto-, lasten-, kasvatus, ja pää-
omavakuutuksia sekä tavallisia henkivakuutuksia asia-
miestensä kautta kaikissa kaupungeissa ja muilla isommilla seuduilla
Suomessa. — Huokeimmat vakuutusmaksut.

HUOM! Vakuutetuille lankee **koko voitto** näyttökaavassa nyt
voimassa olevan määräyksen mukaan.

Pääasiamies Helsingissä, P. Esplanaadikatu 33.

URHEILIJAT!

Ainoastaan ensiluokkaisilla
- URHEILUESINEILLÄ -
voitte voittaa parhaimmankin kilpailun.

Neuvoteltuamme asiantuntijain, kuten Herrojen *Pihkalan, Kolehmaisien, Halmeen, Soinion*, Yliopiston Miekkailunopettajan *Maisteri Eklundin*, Voimistelunopettaja *Herra Rönnmanin*, Uimakoulun opettaja *Herra Henrikssonin* y. m. kanssa olemme tänä vuonna tilaisuudessa tarjoomaan Teille

hyviä tarkoitustaan vastaavia **URHEILUESINEITÄ**

kuten Piikkikenkiä, Murtomaan-, Tasamaan-, Lawntennis-, Voimistelu-, Painijain-, Purjehtijain- ja Potkupallonpelaajain kenkiä, Potkupalloja, Urheiluja Uimapukuja, Keihäitä ja Keihäänvarsia (Räsäsen tekemiä), Kiekkoja, Työntökuulia ja Moukareita, Seiväshyppyseipäitä, Miekkoja, ja Floretteja, kuin myöskin Polkupyöriä, Haulikoita (Husqvarnan tehtaan) ja Kalastustarpeita.

Urheiluesineille ilmestyy huhtikuun ajalla uusi runsaasti kuvitettu hintaluettelo joka lähetetään pyynnöstä vapaasti.

Osakeyhtiö HUSQVARNAN URHEILULIIKE,

.. HELSINKI .. ALEKSANTERINKATU 54 .. PUHELIN 18 47 ..

BJÖRKBODAN

TEHDAS O.-Y.

Pääkontt. Helsingissä
Puh. 345.

omistaa
KELLOKOSKEN TEHTAAN
Tuusulan pitäjässä.

Valmistaa

Mejeriastioita

niinkuin Majdonkuljetusastioita, Jäähdyttäjiä, Maidonmittaajia, Sankoja, Punkkeja, Siivilöitä, Juustoformuja, Maidonkuorimakauhoja, 1:ma tinatusta teräslevystä, saadaan huokeimpiin hintoihin ja nopeimmin suurimmasta varastosta maassamme.

JOHN ROB. ÅSTRÖM & C:o

Maan suurin erikoisliike matkatarpeita ja nahkakorutavaroita varten. Runsas varasto kuosikkaita **NAISTEN LIPPAITA.**

∴ P. Esplanadikatu 33 ∴ City Pasaashi ∴

∴ Bröder Åström, Aktiebolag'in myymälä ∴
Aleksanterinkatu 13.

Nahkaa, Nahkahihnoja, Satulasepäntarpeita ynnä kaikkea mitä ∴ hyvinlajiteltuun nahka- ja ajokalustokauppaan kuuluu ∴.

JOHN ROB. ÅSTRÖM & C:o

VALOKOPIO-ATELIERI

Piirustuksia kopioidaan Sini- Valko- ja Ruskeakopiota.

Piirustuspaperia Kalkerikangasta y. m.

ALLAN JOHNSON, Ankkurikatu 5. HELSINKI.
PUHELIN 61 81.

Suomen Höyrylaiva-Osakeyhtiö

Pietari—Helsinki—Hanko—Tukholma

„Prinsessan Margareta“, „Ulleåborg“, „von Döbeln“, „Tornea“.
Kapt. A. O. Stenbock. Kapt. V. Norring. Kapt. E. Hedman. Kapt. A. Lundén.

Kesäk., heinäk., elokuussa:

Lähtevät Pietarista maanant., keskiv., perjant. k:lo 4 j. p. p. ja lauantaisin k:lo 6 j. p. p.
Saapuvat Helsinkiin tiistaisin, torst., lauantaisin „ 7 j. p. p. „ sunnuntaisin „ 9 e. p. p.
Lähtevät Helsingistä „ „ ja sunnuntaisin k:lo 11.30 e. p. p.
Hangosta „ „ ja sunnunt. k:lo 6 j. p. p. ja torst. ja lauant. k:lo 7 j. p. p.
Saapuvat Tukholmaan maanantaisin ja keskiv. aamulla, perjant. ja sunnuntaisin aamup.
Lähtevät Tukholmasta tiist., keskiv., torst. ja lauantaisin k:lo 6 j. p. p.
Helsinki—Tukholma: Olympialaisten kisojen aikana tekee „Prinsessan Margareta“ seuraavat ylimääräiset vuorot:

Heinäkuun 1 p:stä elokuun 12 päivään lähtee Tukholmasta maanantaisin k:lo 6 j. p. p. Hangon kautta.

Saapuu Helsinkiin tiistaisin k:lo 5 j. p. p.

Heinäk. 3:sta elok. 14 päivään lähtee Helsingistä tiistaisin k:lo 11.30 a. p. Hangon kautta.

Saapuu Tukholmaan torstaisin k:lo 9 a. a.

Lähtevät Hangosta torst. ja perjantaisin k:lo 11 a. p. keskiviikkoisin k:lo 12 päivällä.

Saapuvat Helsinkiin torst. perjant. ja sunnuntaisin k:lo 5 j. p. p., keskiv. k:lo 7 j. p. p.

Lähtevät Helsingistä keskiv., torst., ja perjant. k:lo 10 j. p. p., sunnuntaisin k:lo 8 j. p. p.

Saapuvat Pietariin perjantaisin aamulla, maanantaisin, torstaisin ja lauantaisin päivällä.

Huom. 1 Määrättyjä hyttipaikkoja Helsingistä Tukholmaan voidaan varata etukäteen.

Huom. 1 Marianhamina: Kesä, heinä- ja elokuussa poikkeaa lauantaisin Pietarista

lähtevä laiva (Prinsessan Margareta) Marianhaminaan, samoin keskiviikkoisin

Tukholmasta lähtevä laiva.

Huom. 1 Hankoon ei lauantaisin Tukholmasta lähtevä laiva poikkeaa.

Syyskuun 1—30: Lähtee Pietarista maanantaisin keskiv. ja perjantaisin k:lo 1 j. p. p.

„ Helsingistä tiistaisin, torstaisin ja lauantaisin k:lo 10 a. p.

„ Tukholmasta „ „ 6 j. p. p.

Lokakuun 1 p:stä purjehduskauden loppuun vain 2 vuorok. lähemmin kulku-alkataulusta.

Huom. 1 Sunnuntaisin ja tiistaisin Helsingistä lähtevä laiva yhtyy k:lo 10.30 a. p. Tukholmasta lähtevään mannermaa-junaan.

Pilettien hinnat yksinkertaisia matkoja varten:

I luokka II luokka III luokka -

Pietari—Tukholma.

19 rupl. — 15 rupl. — rupl. 11:50 tai 36 kr. — kr. 28:50 — 22 kr.

Helsinki—Tukholma.

36 Smk. — 28 Smk. — 20 mk. tai kruunuissa 25:50; 20: — 14: —

Turku tai Hanko—Tukholma.

Smk:ssa 32 — 26: — 18: —. Kruunuissa 28: — 19: — 13: —.

Päivittäinen kulkuyhteys Turku—Tukholma.

Matkustajille Tukholman Olympialaisiin kisoihin huomautetaan päivittäisestä kulkuyhteydestä Turusta Tukholmaan. Laivat lähtevät Turusta k:lo 9 i. p. suoranaudessa yhteydessä Helsingin ja Pietarin pikajunien sekä Vaasan ja Suolahden päiväjunien kanssa. Pääsylippuja kilpailuihin voidaan ostaa laivoilta ja asiamiehiltä Tukholmassa, hra Aug. Lindholm Skeppsbron 20 ja hrat A. B. Nyman & Schultz Skeppsbron 22.

Höyrylaiva Osakeyhtiö Bore.

Turku.

Suomen Höyrylaiva Osakeyhtiö.

Helsinki.

Waasa—Tukholma.
Hernösand'in ja Sundsvall'in kautta

Ensiluokan posti- ja matkustajahöyrylaiva

„CARL VON LINNÉ“

lähtee Waasasta Hernösand'iin ja Sundsvall'iin keskiv. ja lauantaisin k:lo
7 j. p. p.

lähtee Sundsvall'ista Hernösand'in kautta Waasaan maanant. ja perjantaisin
k:lo 12 p.

Sundsvall'ista lähtee Tukholmaan joka p. k:lo 6 j. p. p. Sveayhtiön höyryl.
Tukholmasta „ Sundsvall'iin „ „ puolenp. ajoissa „

Pilettejä myydään „Carl von Linné'llä“ sekä Svea-höyrylaivoilla.

Pilettihinnat: Waasa—Tukholma I-luokka 25 kruunua
II- „ 16 „

Paluu-pileteille lasketaan alennusta.

Ensiluokan ravintola.

Asiamiehenä Waasassa on LENNART BACKMAN.

PALMROOS'IN PUNSSIA

Kuivaa
(Keltainen etiketti)

Erittäin kuivaa
(Viheriäinen etiketti)

Liljeholm'in || **Värgårda**
Kynttilöitä || **Kauraryynejä**

— — — suositellaan — — —

